

โครงการประชุมวิชาการ
เรื่อง การใช้ HPTLC เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัศนะระดับชาติและระดับสากล
HPTLC as the solution for Quality Issues of Herbal Products; Local and Global Perspectives
วันอังคารที่ 2 เมษายน 2556

หลักการและเหตุผล

สมุนไพรได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ตั้งแต่โบราณกาล ในซีกโลกตะวันตกนับตั้งแต่ยุคสมัยเมโสโปเตเมีย และอียิปต์ หรือในซีกโลกตะวันออก ได้แก่ ประเทศจีน และ อินเดีย ต่างก็มีวิธีการนำสมุนไพรมาใช้เป็นยารักษาโรค อาหารบำรุงสุขภาพ และเครื่องสำอาง ปัจจุบันมีการนำสมุนไพรมาใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก รวมทั้งมีการค้าสมุนไพรระหว่างประเทศทั้งในรูปวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพิ่มขึ้น และจากความแตกต่างในแหล่งที่มาของสมุนไพรตลอดจนวิธีการผลิต การควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร นอกจากนี้การผลิตสมุนไพรให้ได้คุณภาพตามข้อกำหนดของเภสัชตำรับ (Pharmacopoeia) ภายใต้กฎเกณฑ์การผลิตที่ดี (Good Manufacturing Practice GMP) เป็นที่ยอมรับและนำมาปฏิบัติกันทั่วโลก ดังนั้นวิธีการควบคุมคุณภาพจึงต้องสอดคล้องกับกฎเกณฑ์เหล่านี้ ประเทศไทยมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรจำนวนมากทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความรู้ในการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัย

รังเคสแนวระนาบ (Planar Chromatography) หรือ ทีแอลซี (TLC) คือวิธีการแยกสารบนแผ่นที่เคลือบด้วยตัวดูดซับ เป็นเทคนิคที่ได้รับความนิยมสูงในห้องปฏิบัติการควบคุมคุณภาพสมุนไพร ปัจจุบันมีการพัฒนาทีแอลซีสมรรถนะสูง (HPTLC) ทำให้การแยกสารดีขึ้นและยังได้นำไปผนวกกับเครื่องวัดความหนาแน่น (densitometer) ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสารเพิ่มขึ้น ช่วยในการพิสูจน์เอกลักษณ์และใช้ในการวิเคราะห์หาปริมาณ ประกอบกับมีเทคนิคต่างๆ ช่วยในการตรวจสอบสารที่ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ด้วย HPLC และสามารถทำการวิเคราะห์ได้หลายตัวอย่างในเวลาเดียวกันจึงประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เห็นความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจวิธีการใช้ HPTLC ในการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้กับนักวิจัย อาจารย์ หน่วยงานรัฐและเอกชนที่ผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ ตลอดจนประชาชนที่มีความสนใจจึงจัดสัมมนาเรื่อง “การใช้ HPTLC เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในทัศนะระดับชาติและระดับสากล”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้ HPTLC ในการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร
2. เพื่อพัฒนาแหล่งฝึกสำหรับนักศึกษาเภสัชศาสตร์
3. เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการควบคุมคุณภาพสมุนไพร

หน่วยงานรับผิดชอบ ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
โทร. 02-644-8677-91 ต่อ 5530-1 โทรสาร 02-644-8701

กลุ่มเป้าหมาย นักวิจัย นักวิชาการ อาจารย์ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสมุนไพรและผลิตภัณฑ์ และผู้สนใจทั่วไป จำนวน 100 คน

วันที่จัดประชุม วันอังคารที่ 2 เมษายน 2556

สถานที่ ห้องประชุม 206 ชั้น 2 อาคารราชรัตน์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การลงทะเบียน ค่าลงทะเบียนภายในวันที่ 28 มีนาคม 2556 อัตรา 1,000 บาท
 ค่าลงทะเบียนหลังจากวันที่ 28 มีนาคม 2556 อัตรา 1,200 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับความรู้ที่ทันสมัยในการใช้ HPTLC ในการควบคุมคุณภาพสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากวิทยาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. แหล่งฝึกด้านเภสัชศาสตร์ได้รับการพัฒนา
3. ทำให้งานบริการของคณะเภสัชศาสตร์ด้านสมุนไพรเป็นที่รู้จักมากขึ้น

กำหนดการ

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 09.30 น.	การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพรในสถานประกอบการ ภญ. มณฑนา สุทธานุกฤษ, สมาคมผู้ผลิตยาสมุนไพร
09.30 - 09.45 น.	อาหารว่าง
09.45 - 10.45 น.	การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรในประเทศไทย ปัจจุบันและอนาคต ภก. วินิต อัครกิจวิวิ, สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, กระทรวงสาธารณสุข
10.45 - 12.00 น.	การพิสูจน์เอกลักษณ์วัตถุพิษสมุนไพรอย่างรวดเร็ว กรณีศึกษา <i>Aristolochia spp.</i> Dr. Eike Reich, Director of CAMAG Laboratory, Switzerland
12.00 - 13.00 น.	อาหารกลางวัน
13.00 - 14.00 น.	การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติด้วย HPTLC ในทัศนะของนานาชาติ (อเมริกา ยุโรป จีน และ ไทย) Dr. Eike Reich, Director of CAMAG Laboratory, Switzerland
14.00 - 15.00 น.	การวิเคราะห์สารสำคัญในสมุนไพรที่ปราศจาก Chromophore ด้วยการใช้ HPTLC-Densitometer รศ.ดร. วันชัย ดีเอ็กนามกุล คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15.00 - 15.15 น.	อาหารว่าง
15.15 - 15.45 น.	งานบริการด้านควบคุมคุณภาพสมุนไพรของคณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล รศ.ดร. อ้อมบุญ วัลลิสุต คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
15.45 - 16.30 น.	การควบคุมคุณภาพแนวโน้มของตำรับยาสมุนไพร Dr. Eike Reich, Director of CAMAG Laboratory, Switzerland

หมายเหตุ วิทยาการต่างประเทศได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท Lambda Scientific